

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29C/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123200553
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123200553.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
29C/11/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcov: 1./ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXX/XX, 2./ E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, 3./ G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXX/XX, zast.: RIEDL, advokátska kancelária s.r.o. so sídlom Prešov, Slovenská 46, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava – Petržalka, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, , zast.: REMEDIUM LEGAL, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava – Petržalka, o zdržanie sa výkonu záložného práva takto

rozhodol:

2
29C/11/2023

I. Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese D., v obci C., k.ú. C., zapísaným na LV č. XX v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov v 1. a v 2. rade v podiele 1/1, ktoré tvoria pozemok parc. registra C č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 840 m², pozemok parc. registra C č. XXXX - záhrada o výmere 230 m², pozemok na parc. registra C č. XXXX - záhrada o výmere 1 546 m², ktoré bolo zriadené zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam uzavretej medzi bankou Slovenská sporiteľňa a.s. IČO: 00 151 653 a žalobcami v 1. a v 2. rade dňa 30.06.2009.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese D., v obci C., k.ú. C., zapísaným na LV č. XXX vo výlučnom vlastníctve žalobcu v 3. rade v podiele 1/1, ktoré tvoria rodinný dom so súp. č. XXX spolu s pozemkom na ktorom je postavený a to na parc. registra C č. XXXX – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 640 m², pozemok parc. registra C č. XXXX/X - záhrada o výmere 239 m² a pozemok parc. registra C č. XXXX - orná pôda o výmere 473 m², ktoré bolo zriadené zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam uzavretou medzi bankou Slovenska sporiteľňa a.s. IČO: 00 151 653 a žalobcom v 3. rade dňa 30.06.2009.

III. P r i z n á v a žalobcom v 1. až 3. rade voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške, ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

10
29C/11/2023

1. Žalobcovia žalobou doručenu súdu dňa 19.01.2023 sa domáhali uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou k nehnuteľnostiam vedeným na LV. č. 63 k. ú. C. v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade, ako aj k nehnuteľnostiam vedeným na

LV č. XXX k. ú. C. vo výlučnom vlastníctve žalobcu v 3. rade, ktoré bolo zriadené zmluvami o zriadení záložného práva uzatvorených medzi právnym predchodcom žalovaného Slovenskou sporiteľňou a. s. dňa XX.XX.XXXX a žalobcami. Súčasťou návrhu bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v totožnom znení.

2. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 30.06.2009 s právnym predchodcom žalovaného uzatvorili zmluvy o zriadení záložného práva za účelom zabezpečenia návratnosti úveru poskytnutého žalobcom v 1. a v 2. rade zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenou dňa XX.XX.XXXX vo výške 90 000 EUR. Zabezpečením návratnosti poskytnutého úveru vzniklo záložné právo k siedmym nehnuteľnostiam v celkovej hodnote cca 150 000 EUR. Žalovaný si žalobou zo dňa 19.05.2021 proti žalobcom v 1. a v 2. rade uplatnil nárok na zaplatenie istiny spolu s kapitalizovaným príslušenstvom vo výške 75 496,23 EUR. Vec bola prejednaná tunajším súdom pod spisovou značkou 24Csp/98/2021 a rozsudkom zo dňa 11.04.2022 bola žaloba z dôvodu premlčania zamietnutá v celom rozsahu. V prípade, že je žalovanému zamietnutý návrh na vydanie exekučného titulu, potom je logicky neprípustné, aby si mohol predmetnú pohľadávku vymáhať mimosúdne speňažením nehnuteľností na dražbe. Uviedli, že na parcele registra C č. XXXX je postavený rodinný dom, na ktorý sa zriadené záložné právo nevzťahuje. Vykonaním dražby by tak vznikla situácia, že by žalobcom v 1. a v 2. rade mohlo byť neprimerane sťažené užívanie obydľia, pokiaľ by došlo k zmene vlastníka pozemkov pod a okolo rodinného domu, ktorí obývajú s tromi maloletými deťmi. V rodinnom dome na parcele registra C č. XXXX býva žalobca v 3. rade spolu s manželkou, pričom sa jedná o rodičov žalobcu v 1. rade.

3. Súd I. inštancie vo veci dňa 25.01.2023 vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17.04.2023.

4. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Uviedol, že žalobcovia v 1. a v 2. rade dňa 30.06.2009 uzatvorili s jeho právnym predchodcom Slovenskou sporiteľňou a.s. zmluvu o splátkovom úvere. Dňa 10.11.2009 bol uzatvorený dodatok k zmluve, predmetom ktorého bola zmena splatnosti prvej splátky. Dňa 30.06.2009 uzatvorili žalobcovia so Slovenskou sporiteľňou a.s. zmluvy o zriadení záložného práva. Nakoľko žalobcovia v 1. a v 2. rade si neplnili svoje záväzky zo zmluvy riadne a včas, pristúpila Slovenská sporiteľňa a.s. k ukončeniu zmluvy na základe oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 03.08.2012. Súčasne pristúpila k výkonu záložného práva prostredníctvom dražobníka. Žalobcami bolo následne voči postupníkovi iniciované súdne konanie, ktoré bolo vedené pod spisovými značkami 29C/448/2012 a 10C/449/2012. Následne zmluvné strany dňa 17.07.2013 uzatvorili dodatok č. 2 v zmysle, ktorého sa dohodli na nových zmluvných podmienkach úverovej zmluvy. V zmysle dodatku postupca upustil od začatého výkonu záložného práva a žalobcovia sa zaviazali k späťvzatiu žalôb.

6. Právny predchodca žalovaného dňa 10.09.2018 pristúpil k zosplatneniu úveru s účinnosťou k 07.09.2018, teda mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená pre splátku splatnú 20.08.2018. Táto splátka je nesplnenou splátkou podľa § 103 Občianskeho zákonníka, kvôli nesplneniu ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a od ktorej začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Premlčacia doba by tak začala plynúť 21.08.2018 a uplynula 21.08.2021. Žalovaný si však žalobou podanou dňa 19.05.2021 uplatnil svoj nárok na zaplatenie pohľadávky na súde a má za to, že tak urobil pred uplynutím premlčacej doby. S poukazom aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo/224/2021 a 4Cdo/132/2021 je nesporné, že nedošlo k premlčaniu pohľadávky zabezpečenej predmetnými záložnými zmluvami.

7. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcov, popretím skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením obsahu spisu 29Csp/98/2021, rozhodnutím Okresného súdu Prešov 7Csp/54/2019, ako aj Krajského súdu v Prešove 7CoCsp/113/2022, zmluvami o splátkovom úvere, o zriadení záložného práva, oznámením o zosplatnení úveru, oznámením o začatí výkonu záložného práva, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

8. Dňa 30.06.2009 bola medzi žalobcami v 1. a v 2. rade ako dlžníkmi a právnym predchodcom žalovaného, Slovenskou sporiteľňou a.s. ako veriteľom uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkom úver vo výške 90 000 EUR, ktorý sa zaviazali splácať s úrokovou sadzbou 5,29 % ročne, s výškou splátky 410,57 EUR, termínom splatnosti prvej splátky 20.07.2009, s počtom splátok 358 vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci s konečnou splatnosťou úveru 20.04.2039.

9. K predmetnej úverovej zmluve bol dňa 10.11.2009 podpísaný dodatok, kde sa zmenil bod 2 zmluvy, kde banka a dlžník ako privátny klient sa týmto dohodli, že splatnosť prvej splátky istiny v základných ustanoveniach 20.12.2009 bude v konverznom kurze 30,1260 SK/EURO. Rovnako bol dňa 17.07.2013 uzatvorený dodatok č. 2 k zmluve o splátkovom úvere, v zmysle ktorého sa banka a dlžníci ako privátni klienti dohodli, že úverová zmluva sa mení nasledovne, typ a výška úrovej sadzby - fixná 5,09 %

ročne, doba fixácie 1 rok odo dňa uzatvorenia tejto dohody, výška splátky 418,83 EUR, počet splátok 254, konečná splatnosť úveru 20.08.2034, zostatok úveru ku dňu uzatvorenia dodatku 64 274,36 EUR a RPMN 5,39 %.

10. Dňa 30.06.2009 bola medzi žalobcami v 1. a v 2. rade a právnym predchodcom žalovaného Slovenskou sporiteľňou a.s. uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XX a to k parcelám XXXX, XXXX a XXXX v k.ú. C. za účelom zabezpečenia návratnosti uvedenej pohľadávky. Taktiež bola medzi žalobcom v 3. rade a právnym predchodcom žalovaného dňa XX.XX.XXXX uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva a to konkrétne k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX k.ú. C. a to k parcelám XXXX, XXXX/X, XXXX, ako aj k stavbe rodinného domu so súp. č. XXX.

11. Právny predchodca žalovaného Slovenská sporiteľňa a.s. podaním zo dňa 27.06.2018 oznámil žalobcom v 1. a v 2. rade, že k uvedenému dňu sú v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 2 785,56 EUR, s výzvou na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy s upozornením, že ak dlžnú sumu v lehote neuhradia je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Právnomu predchodcovi žalovaného sa zásielky s uvedenou výzvou vrátili s oznámením poštového doručovateľa, že si žalobcovia v 1. a v 2. rade tieto neprevzali. Dňa 10.09.2018 právny predchodca žalovaného oznámil žalobcom v 1. a v 2. rade, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne a.s., a preto banka z uvedeného dôvodu 07.09.2018 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca v 1. rade oznámenie prevzal 17.09.2018, od žalobkyne v 2. rade sa oznámenie vrátilo právnemu predchodcovi žalovaného ako neprevzaté v odbernej lehote.

12. Slovenská sporiteľňa a.s. zároveň podaním zo dňa 17.12.2019 vyzvala žalobcov v 1. a v 2. rade na úhradu dlžnej pohľadávky z úveru vo výške 73 339,68 EUR s upozornením, že v prípade jej neuhradenia bude oprávnená pohľadávku postúpiť 3. osobe. Prílohou uvedeného podania boli aj doklady preukazujúce doručovanie uvedenej výzvy žalobcom v 1. a v 2. rade.

13. K postúpeniu pohľadávky z úveru došlo na žalovaného zmluvou zo dňa 24.03.2020 a žalobcom bolo postúpenie pohľadávky oznámené dňa 31.03.2020.

14. Súd I. inštancie vyzval žalobcu podaním zo dňa 24.04.2023 na predloženie všetkej dokumentácie k výkonu záložného práva. Žalovaný súdu predložil oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 30.11.2022 s dokladmi o jeho doručovaní žalobcom, obsahom ktorého je oznámenie o začatí výkonu záložného práva, ktoré vzniklo na základe zmlúv o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 30.06.2009 s jeho právnym predchodcom a to predajom uvedených nehnuteľností na dražbe podľa zákona č. 527/2002.

15. Súd I. inštancie však zistil, že oznámenie o začatí výkonu záložného práva už bolo žalobcovi doručované zo strany jeho právneho predchodcu dňa 19.02.2019 (viď. č.l. 65 spisu 24Csp/98/2021).

16. Rozsudkom Okresného súdu Prešov 24Csp/98/2021 zo dňa 11.04.2022 bola zamietnutá žaloba žalovaného voči žalobcom v 1. a v 2. rade o zaplatenie dlžnej pohľadávky zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorej návratnosť bola zabezpečená vyššie uvedenými zmluvami o zriadení záložného práva uzatvorenými medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného dňa 30.06.2009 a to pre premlčanie žalovanej pohľadávky.

17. Rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.02.2023 pod sp. zn. 2CoCsp/35/2022 s dátumom právoplatnosti 25.04.2023 bol potvrdený rozsudok súdu I. inštancie o zamietnutí žaloby pre premlčanie uplatnenej pohľadávky. Z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vyplýva, že s poukazom na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka veta druhá, všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie pohľadávky zo zmluvy o splátkovom úvere začala plynúť odo dňa nasledujúceho po zročnosti splátky splatnej 20.03.2017, teda od 21.03.2017 do 21.03.2020. Poukaz žalobcu na neplynutie premlčacích lehôt podľa zákona č. 62/2020 za tejto situácie nemá právny význam, keďže je zrejmé, že žalobca podal žalobu v danej veci na príslušnom súde I. inštancie až 19.05.2001.

18. Žalovaný pri predložení listín na základe výzvy súdu zo dňa 24.04.2023 poukázal na ďalšie konanie, ktoré prebehlo medzi žalobcami a žalovaným a to určenie neexistencie záložného práva na základe predmetných zmlúv o zriadení záložného práva a to konanie 7Csp/54/2019.

19. Rozsudkom zo dňa 08.11.2021 bola žaloba žalobcov zamietnutá z dôvodu, že pokiaľ nedošlo k premlčaniu pohľadávky, ktorej návratnosť je zabezpečená uvedenými zmluvami o zriadení záložného práva, potom nemohlo dôjsť k premlčaniu ani výkonu záložného práva. Uvedený rozsudok z tohto z dôvodov bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.09.2022 pod sp. zn. 7CoCsp/13/2022.

20. Podľa ust. § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť

obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

21. Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

22. Podľa ust. § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

23. Podľa ust. § 100 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

24. Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

25. Podľa ust. § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

26. Podľa ust. § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona,^{3e}) alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov,^{3f}) ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

27. Podľa ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

28. Podľa ust. § 151j ods. 3 Občianskeho zákonníka, akákoľvek dohoda uzatvorená pred splatnosťou pohľadávky zabezpečenej záložným právom, na ktorej základe sa záložný veriteľ môže uspokojiť tým, že nadobudne vlastnícke právo k veci, bytu alebo nebytovému priestoru, alebo iné právo a inú majetkovú hodnotu, na ktoré je zriadené záložné právo, je neplatná, ak zákon neustanovuje inak.

29. Podľa ust. § 151j ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak je na zabezpečenie tej istej pohľadávky zriadené záložné právo k viacerým samostatným zálohom, záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z ktoréhokoľvek z nich, ktorý postačuje na uspokojenie pohľadávky, inak zo všetkých zálohov.

30. Podľa ust. § 151j ods. 5 Občianskeho zákonníka, ak je zálohom podnik alebo jeho časť, záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia z podniku alebo z jeho časti ako celku, iba ak záložné právo vzniklo ku všetkým súčasťam podniku alebo k jeho časti.

31. Podľa ust. § 1 zákona č. 62/2020, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

32. Podľa ust. § 6 zákona č. 62/2020, v čase do 31. mája 2020 nemožno pristúpiť k výkonu záložného práva. Úkony smerujúce k výkonu záložného práva v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 31. mája 2020 sú neúčinné.

33. Podľa ust. § 8 zákona č. 62/2020, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

34. Podľa ust. § 10 zákona č. 62/2020, dražobník, súdny exekútor a správca sú v čase do 28. februára 2021 povinní upustiť od vykonania dražby, poverovania predajom majetku dražobníka, organizovania ponukového konania alebo iného súťažného procesu smerujúceho k predaju majetku. Akýkoľvek spôsob speňažovania majetku dlžníka podľa predchádzajúcej vety vykonaný v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 je neplatný. Súdny exekútor je v čase do 28. februára 2021 povinný upustiť od vykonania exekúcie predajom nehnuteľnosti.

35. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že medzi žalobcami v 1. a v 2. rade a právnym predchodcom žalovaného bola dňa 30.06.2009 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej týmto bol poskytnutý úver vo výške 90 000 EUR, pričom návratnosť uvedených peňažných prostriedkov bola zabezpečená zmluvami o zriadení záložného práva uzatvorenými medzi žalobcami a Slovenskou sporiteľňou a.s. dňa XX.XX.XXXX nachádzajúcimi sa na LV č. XX a LV č. XXX k.ú. C..

36. Z dôvodu, že si žalobcovia v 1. a v 2. rade neplnili svoje povinnosti v súlade so zmluvou o splátkovom úvere, právny predchodca žalovaného pristúpil k zosplatneniu úveru a zároveň pristúpil k výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou prostredníctvom dražobníka H. H. I. pod zn. H.. Zo strany žalobcov bolo následne voči právnemu predchodcovi žalovaného iniciované súdne konanie pod sp. zn. 29C/448/2012 a 10C/449/2012. Zmluvné strany uzatvorili mimosúdnu dohodu, ktorá bola obsiahnutá v dodatku č. 2 k zmluve o splátkovom úvere zo dňa 17.07.2013, kedy sa dohodli na nových zmluvných podmienkach s tým, že zostalo zachované zabezpečenie pohľadávky z poskytnutého úveru. Zároveň žalobcovia na základe uzatvorenej mimosúdnej dohody pristúpili k späťvzatiu žalôb vo vyššie uvedených súdnych konaniach.

37. Keďže žalobcovia v 1. a v 2. rade v nasledujúcom období opätovne porušili zmluvné podmienky pri splácaní úveru, právny predchodca žalovaného po predchádzajúcej výzve v zmysle ust. § 53 ods. 9 zo dňa 27.06.2018 podaním zo dňa 10.09.2018 oznámil žalobcom v 1. a v 2. rade vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru k 07.09.2018.

38. Súd I. inštancie vyzval žalovaného podaním zo dňa 24.4.2023 na predloženie všetkej dokumentácie k výkonu záložného práva na základe zmlúv o zriadení záložného práva uzatvorených s jeho právnym predchodcom 30.06.2009 a žalovaný na výzvu súdu reagoval iba odkazom na konanie 7Csp/54/2019 a súdu predložil svoje oznámenie o začatí výkonu záložného práva predajom nehnuteľností v predmete zmlúv o zriadení záložného práva dobrovoľnou dražbou podaním zo dňa 30.11.2022.

39. Z obsahu rozhodnutia 7Csp/54/2019, ako aj pripojeného spisu 24Csp/98/2021 je však nesporné, že žalovaný disponoval aj inými listinami k predmetnému výkonu záložného práva, minimálne oznámením o začatí výkonu záložného práva zo strany jeho právneho predchodcu zo dňa 19.02.2019, avšak súdu napriek výzve takúto dokumentáciu nepredložil.

40. Žalobcovia sa predmetnou žalobou domáhajú uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva z dôvodu premlčania pohľadávky zabezpečenej uvedeným záložným právom, ktoré bolo judikované v konaní 24Csp/98/2021 rozsudkom zo dňa 11.04.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.02.2023 pod sp. zn. 2CoCsp/35/2022 s dátumom právoplatnosti 25.04.2023.

41. Uvedený argumentačný dôvod však neobstoí a to s poukazom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy vymáhať nemožno, avšak ustanovenie § 151j ods. 2 tým dotknuté nie je.

42. Ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka totiž to umožňuje veriteľovi uspokojiť svoju pohľadávku zo zálohu aj za predpokladu, že zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

43. Podľa názoru súdu I. inštancie, spotrebiteľský charakter zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej medzi žalobcami v 1. a v 2. rade a právnym predchodcom žalovaného dňa 30.06.2009 umožňuje, aby v zmysle ust. § 54a Občianskeho zákonníka prihliadol aj na premlčanie záložného práva zriadeného zmluvami uzatvorenými medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného dňa 30.06.2009 zabezpečujúcimi návratnosť úverových prostriedkov.

44. Premlčanie práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu je upravené v § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Premlčaniu teda podlieha aj záložné právo v 3-ročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť

odo dňa keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zákona. Ak záložný veriteľ neuplatnil v premlčacej lehote právo na uspokojenie pohľadávky zabezpečenej z výťažku z predaja zo zálohu, má to za následok, že záložný veriteľ sa nemôže úspešne domôcť speňaženia zálohu. Záložné právo v takom prípade už nemôže byť naďalej spôsobilým predmetom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Z právnej úpravy § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že 3-ročná premlčacia doba záložného práva neuplynie skôr, než uplynie premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky. Zmysel právnej úpravy stanovujúcej, že právo záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu sa nepremlčí prv, než uplynie premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky spočíva v tom, že v situácii, keď obe premlčacie doby môžu, ale nemusia začať plynúť v rovnaký deň, by nezodpovedalo akcesorickej povahe záložného práva, ak by existovala zabezpečená pohľadávka vo vzťahu ku ktorej premlčacia doba neuplynula a súčasne záložného práva vo vzťahu ku ktorému už premlčacia doba uplynula, čo by malo za následok stav, za ktorého by sa veriteľ zabezpečenej pohľadávky mohol domáhať uspokojenia sa zo zálohu iba podmienene, teda v prípade, že záložca námietku premlčania jeho práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu nevznesie.

45. Tomu korešponduje aj ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa môže záložný veriteľ uspokojiť, alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď je zabezpečená pohľadávka premlčaná. To však platí iba v prípade, ak nie je zároveň premlčané aj právo záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu. Nie je totiž vylúčená situácia, že 3-ročná premlčacia lehota práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu uplynie záložnému veriteľovi neskôr, než premlčacia doba práva veriteľa domáhať sa zaplata pohľadávky voči dlžníkovi.

46. Napriek tomu, že súdy v konaní 7Csp/54/2019 zamietli žalobu žalobcov o neexistencii záložného práva zriadeného predmetnými záložnými zmluvami z dôvodu, že pokiaľ nedošlo k premlčaniu zabezpečenej pohľadávky, nemohlo dôjsť ani k premlčaniu záložného práva; uvedený záver bol vyvrátený konaním 24Csp/98/2021, v ktorom súdy právoplatne judikovali, že k premlčaniu zabezpečenej pohľadávky došlo ešte pred podaním žaloby na plnenie dňa 21.03.2020.

47. Súd I. inštancie, preto riešil otázku či zmysle ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka nedošlo aj k premlčaniu výkonu záložného práva.

48. Pokiaľ právny predchodca žalovaného pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru 07.09.2018, potom premlčacia doba záložného práva v konkrétnom prípade začala plynúť dňom nasledujúcim, teda od 08.09.2018.

49. Skutočnosť, že právny predchodca žalovaného oznámil začatie výkonu záložného práva podaním zo dňa 19.02.2019 nemá vplyv na spočívanie plynutia premlčacej doby v súlade s ust. § 112 Občianskeho zákonníka. K spočívaniu plynutia premlčacej doby v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia dôjde až začatím konkrétneho dohodnutého spôsobu realizácie výkonu záložného práva.

50. Na podporu svojej argumentácie poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo/64/2020 zo dňa 30.11.2022, z ktorého vyplýva, že Občiansky zákonník v § 112 upravuje spočívanie premlčacej doby, ktorého podstata spočíva v tom, že okamihom nastania právnej skutočnosti, premlčacia doba prestáva plynúť a po dopadnutí zákonnej prekážky jej plynutia pokračuje v plynutí. Inštitútom spočívania premlčacej doby sa zabezpečuje nemožnosť premlčania práva počas doby, v ktorej sa účastník právneho vzťahu svojho práva domáha na súde alebo u iného orgánu. Právnym dôvodom spočívania premlčania je uplatnenie práva veriteľom na súde, alebo inom príslušnom orgáne. Zákon pre iný príslušný orgán nestanovuje žiadne podmienky. Pre zabezpečenie cieľa, ktorý inštitút spočívania má zabezpečiť, musí ísť o orgán, ktorý je kompetentný uplatnené právo zrealizovať či už vydaním exekučného titulu, vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu, alebo speňažením zálohu na dobrovoľnej dražbe. Za iný príslušný orgán súdna prax v zhode s odbornou praxou považuje rozhodcovský súd, priestupkový orgán v rámci priestupkového konania a za takýto orgán nepovažuje subjekt tzv. notifikačnej povinnosti.

51. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenom rozhodnutí konštatoval, že takýmto príslušným orgánom v zmysle ust. § 112 Občianskeho zákonníka je aj dražobník, ktorému zákon zveruje oprávnenie zrealizovať právo záložného veriteľa na výkon záložného práva, ktorým je zabezpečená pohľadávka záložného veriteľa formou dobrovoľnej dražby. V nadväznosti na uvedené, potom začatie dražobného konania spôsobuje, že premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu neplynie.

52. Pokiaľ žalovaný v konaniach vedených na Okresnom súde v Prešove 7Csp/54/2019 a 24Csp/98/2021 nepredložil listinný dôkaz preukazujúci začatie dražobného konania zo strany jeho právneho predchodcu v zmysle oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 19.02.2019, potom nedošlo v zmysle ust. § 112 Občianskeho zákonníka k spočívaniu premlčacej doby záložného práva. Súd I. inštancie v predmetnom konaní žalovanému pred pojednávaním vo veci samej doručil výzvu na predloženie všetkej dokumentácie k výkonu záložného práva, avšak na výzvu súdu reagoval iba

doručením svojho oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 30.11.2022 napriek tomu, že disponoval aj inými listinami, čo nesporne vyplýva z obsahu vyššie uvedených súdnych konaní.

53. Pokiaľ začala plynúť premlčacia doba záložného práva na základe zmlúv o zriadení záložného práva uzatvorených medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného dňa 08.09.2018, potom by uplynula dňa 08.09.2021.

54. V priebehu plynutia premlčacej doby však v súvislosti s mimoriadnymi opatreniami zo šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid 19 bol prijatý zákon č. 62/2020 s účinnosťou od 27.03.2020, v zmysle ktorého premlčacie doby neplynuli podľa § 1 v čase od 27.03. do 30.04.2020 a podľa § 8 od 19.01.2021 do 28.02.2021 a zároveň podľa § 6 v čase od 27.03. do 31.05.2020 nebolo možné pristúpiť k výkonu záložného práva a podľa § 10 v znení účinnom od 19.01. do 28.02.2021 bol dražobník povinný upustiť od vykonania dražby.

55. V zmysle vyššie citovaného zákona potom neplynula premlčacia doba záložného práva, alebo nebolo možné vykonať záložné právo v čase od 27.03. do 31.03.2020 (5 dní), v mesiaci apríl 2020 (30 dní), v mesiaci máj 2020 (31 dní), v mesiaci január 2021 od 19.01. do 31.01.2021 (13 dní) a v mesiaci február 2021 (28 dní), teda v celkovom počte 107 dní. Pri aplikácii zákona č. 62/2020 tak došlo k predĺženiu premlčacej doby záložného práva na základe zmlúv o zriadení záložného práva uzatvorených medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného dňa 30.06.2009 o uvedených 107 dní a tak koniec premlčacej doby by pripadol na deň 24.12.2021. Nakoľko posledný deň premlčacej doby pripadol na sviatok, potom v zmysle ust. § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka, premlčacia doba záložného práva uplynula dňa 27.12.2021.

56. Keďže žalovaný nepreukázal, že by v priebehu plynutia premlčacej doby on, alebo jeho právny predchodca začal realizovať záložné právo dobrovoľnou dražbou podaním návrhu na dražobné konanie, potom došlo v zmysle ust. § 100 Občianskeho zákonníka k premlčaniu jeho záložného práva. Je nesporné, že žalovaný návrh na dražobné konanie podal až po oznámení o začatí výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou podaním zo dňa 30.11.2022, teda pristúpil k samotnej realizácii záložného práva až po uplynutí premlčacej doby. Na základe vyššie uvedených skutočností, preto súd I. inštancie z dôvodu premlčania záložného práva žalovaného na základe zmlúv o zriadení záložného práva uzatvorených dňa 30.06.2009 vyhovel žalobe žalobcov a tomuto uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva na základe uvedených zmlúv formou dobrovoľnej dražby.

57. Podľa ust. § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

58. Podľa ust. § 153 ods. 2 CSP, na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

59. Podľa ust. § 153 ods. 3 CSP, ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

60. Z ust. § 153 CSP nesporne vyplýva, že strany sú povinné prostriedky procesného útoku a procesnej obrany uplatniť včas tým, že tieto nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť skôr, pokiaľ by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Súd nemusí prihliadnuť na tie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré sporovou stranou neboli predložené včas, a to najmä, ak by si to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania.

61. V súlade s vyššie citovaným ust. súd I. inštancie neakceptoval žiadosť právneho zástupcu žalovaného o odročenie pojednávania z dôvodu, aby mohol zaujať písomné stanovisko k predbežnému právnomu posúdeniu súdu podľa ust. § 181 ods. 2 CSP k otázke premlčania záložného práva v zmysle ust. § 54a Občianskeho zákonníka s možnosťou predloženia ďalších dôkazov. Svoj návrh odôvodnil tým, že otázka premlčania záložného práva nebola uvedená ako právny dôvod podanej žaloby a ako substitučnému splnomocnencovi mu nie je známy obsah súdnych konaní, na ktoré súd I. inštancie poukazoval, konkrétne konanie 24Csp/98/2021 a 7Csp/54/2019.

62. V danom prípade neobstojí argumentácia substitučného splnomocnenca právneho zástupcu žalovaného, že mu nie je známy obsah vyššie uvedených konaní. Splnomocneným zástupcom žalovaného je totižto advokátska spoločnosť, ktorá zastupuje žalovaného vo všetkých súdnych konaniach. Pokiaľ sa splnomocnený zástupca pojednávania zúčastniť nemôže a zabezpečí svoje zastúpenie substitučným splnomocnencom, potom nemôže byť dôvodom pre odročenie pojednávania

skutočnosť, že tento nie je oboznámený s obsahom súdnych rozhodnutí, resp. konaní, ktorými žalovaný vo svojich vyjadrenia vo veci samej argumentoval.

63. Keďže žalovaný bol v konaní 24Csp/98/2021 a 7Csp/54/2019 stranou v spore s rovnakým právnym zástupcom, potom mu obsah oboch konaní spolu s rozhodnutiami súdov vo veci samej boli nesporne známe. Pokiaľ uvedenými súdnymi konaniami argumentoval vo svojich vyjadreniach vo veci samej, potom bolo jeho povinnosťou s týmito oboznámiť aj zvoleného substitučného zástupcu, ktorý sa zúčastnil pojednávania vo veci samej.

64. Zároveň súd I. inštancie vyzval žalovaného na predloženie všetkej dokumentácie k výkonu záložného práva ešte podaním zo dňa 24.04.2023. Pokiaľ žalovaný výzvu odignoroval a súdu predložil iba listinu svojho oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 30.11.2022 napriek tomu, že disponoval aj inými listinnými dôkazmi čo nesporne vyplýva z obsahu vyššie citovaných súdnych konaní, potom súd I. inštancie v súlade s ust. § 153 CSP nevidel dôvod na poskytnutie ďalšej lehoty žalovanému na predloženie dôkazov k výkonu záložného práva.

65. Súd I. inštancie zároveň právnemu zástupcovi žalovaného poskytol priestor na zaujatie stanoviska k predbežnému právnemu posúdeniu premlčania záložného práva predneseného v rámci procesného postupu podľa § 181 ods. 2 CSP. Podľa názoru súdu I. inštancie otázka premlčania záložného práva nie je tak zložitou právnou otázkou, ku ktorej by právny zástupca v postavení advokáta nevedel zaujať relevantné stanovisko za predpokladu splnenia si povinnosti uloženej súdom na predloženie všetkej dokumentácie k výkonu záložného práva. Pokiaľ si žalovaný súdom uloženú povinnosť nesplnil, potom by bolo v rozpore s ustanovením § 153 CSP poskytnutie dodatočnej lehoty na splnenie uvedenej povinnosti, preto súd I. inštancie návrh žalovaného na odročenie pojednávania za účelom doručenia písomného stanoviska k predbežnému právnemu posúdeniu súdu I. inštancie s ďalšími návrhmi na doplnenie dokazovania zamietol.

66. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalobcom voči neúspešnému žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške, ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

2

29C/11/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov. Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.